

TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 20, 26. juli 2017

Indhold

- **MARK**
- Forebyg snegleangreb i rapsen
- **REGLER**
- Flytning af målrettet efterafgrøder
- Husk underskrift på skema B1
- Indberetning af videresalg af handelsgødning
- **VANDING**
- Vandingsbalance

MARK

Forebyg snegleangreb i rapsen

Af planterådgiver Henning Frostholm

Forebyggelse er ofte bedre end bekæmpelse, og sådan er det også med snegle i raps. Har sneglene først fået smag for rapsen kan det tit være svært at få dem bekæmpet og den raps der allerede er spist kommer jo ikke igen.

På især lerjord, men også på andre jordtyper skal man være opmærksom på evt. angreb af snegle. Angreb er værst efter "fugtige" forfrugter, såsom frøgræs, kløvergræs og lignende.

Har man tidligere haft problemer med snegle i rapsen, vil der sandsynligvis også komme problemer i år. Det er derfor vigtigt at tage kampen op tidlig, hvis ikke sneglene skal vinde igen.

Undersøg marken

Undersøg snegleforekomsten i markerne nu og i stubmarkerne efter høst, så risikoen for angreb i vinterrapsen kan vurderes i tide. Kig under planterester og ved rødderne. Der kan både være nyklækkede snegle på nogle få mm og udvoksede snegle på ca. 5 cm. Kig også efter snegleæg ved rødderne i stubben og andre hulrum i jorden. Snegleæg er glasklare, ca. 2 mm og lægges i dynger. Se billede 1. Kig også efter slimspor.

Fra praksis er der også gode erfaringer med at gå ud med en lygte sidst på aftenen, da sneglene især er fremme om natten.

Billede 1 Snegleæg ved rapsrod (Foto: SEGES)

Billede 2 Udvokset agersnegl. De nyklækkede snegle er kun få mm (Foto: SEGES)

Sort jord i længst mulig tid

Det anbefales, at holde jorden sort ved gentagne harvninger i længst mulig tid før etablering af vinterraps. Herved forstyrres sneglene, og fødegrundlaget forsvinder. Harvning har størst effekt under tørre forhold.

- Harv ikke så dybt, at eventuelle spildfrø bliver nedmuldet og dermed hindres i at spire.
- Kvikbekæmpelse før høst reducerer også sneglenes fødeudbud.

Pløjning

Praktiske erfaringer har vist, at der ikke er større problemer med agersnegle ved pløjefri dyrkning, snarere tværtimod. Dette skyldes nok, at der foretages stubharvning efter høst og at sneglene har dårligere bevægelsesmuligheder i jorden - færre porer, når pløjning undlades. Endvidere er det en forudsætning, at der ikke sås for overfladisk og at sårillerne bliver tildækket.

På meget svær jord bliver jorden ofte meget knoldet ved pløjning, hvilket fremmer sneglene. På svær lerjord kan det være en fordel at undlade pløjning og i stedet stubharve flere gange, da det kan være vanskeligt at pakke jorden tilstrækkeligt efter pløjning.

Flere snegle ved grubbesåning

Der er større problemer med snegle, hvor der er grubbesået. Dette skyldes, at jorden som regel var urørt indtil såningen og at rapsen er koncentreret i få rækker med et hulrum under, hvor sneglene lettere kan bevæge sig. Risikoen for snegleangreb ved grubbesåning kan dog også her reduceres ved at harve før grubbesåning.

Jorden skal pakkes

Det er vigtigt, at jorden straks pakkes sammen efter pløjningen, så der ikke opstår hulrum, hvor sneglene kan opholde sig. Et relativt begrænset antal snegle med gode muligheder for at bevæge sig i jorden, forårsager større skade end mange snegle med dårlige bevægelsesmuligheder.

Bekæmpelse

De forebyggende foranstaltninger indebærer også en bekæmpelse. Selvom der er foretaget dyrkningsmæssige foranstaltninger til forebyggelse af snegleangreb, kan man ikke regne med, at det helt har udryddet alle snegle i marken. Derfor kan det være nødvendigt at supplere med udlægning af sneglegift.

I tabel 1 ses en oversigt over godkendte midler og anbefalede doser. Der er kun et aktivstof til rådighed nemlig jernfosfat, som indgår i alle produkter. Agros Pro Sneglekorn og ATR Sneglekorn er identisk med SluXX HP. Midlerne indeholder ikke lokkemidler, så det tager længere tid, før sneglene finder og æder sneglegranulaterne, hvorved virkningen indtræder langsommere end for tidligere godkendte midler. En forudsætning for en god bekæmpelse er derfor, at man opdager sneglene meget tidligt. Det kan derfor være aktuelt at sprede sneglekornene straks efter såning. I praksis er set mange eksempler på dårlig effekt ved for sen bekæmpelse trods høje doser af sneglemidler og flere behandlinger. Er man kommet for sent, og der er kraftige angreb, er omsåning oftest en bedre løsning end at ofre mange penge på sneglekorn og alligevel få dårlig effekt. **Sørg for at få sneglemiddel hjem i god tid, hvis der forventes angreb.**

I tabel 1 ses anbefalede doser. Den "rigtige" dosis afhænger dog af antallet af snegle. Da antallet er svært at fastlægge, kan det være aktuelt at anvende en dosis i den lave ende og gentage behandlingen, hvis sneglekornene hurtigt forsvinder. Det er dog vigtigt dagen efter at følge op på behandlingen, så en evt. 2. behandling ikke kommer for sent. Hold øje med, hvor hurtigt granulatene bliver ædt op.

I nogle marker kan man nøjes med rand- eller pletbehandling.

Den iberiske skovsnegl, også kaldet "dræbersnegl", er større end agersneglen og kræver lidt højere doser. Den iberiske skovsnegl optræder også, som skadedyr i landbrugsafgrøder, men agersneglen er langt hyppigere.

Sneglene stopper fødeoptagelsen efter indtagelse af jernfosfat og skjuler sig i jorden, hvor de dør. Der vil derfor ikke kunne ses døde snegle efter behandlingen. Firmaerne angiver, at granulatene kan tåle gentagen nedbør, og at effekten er intakt op til 4-6 uger efter behandlingen, men tjek dette.

Tabel 1 Oversigt over godkendte sneglemidler og anbefalet dosis

Middel	Indhold af aktivt stof, %	Godkendt normaldos, landbrug kg/ha	Anbefalet dosis*, kg/ha	Granulater pr. m ² ved anbefalet dosis	Kr. pr. kg inkl. afgift ekskl. moms	Pris ved anbefalet dosis, kr./ha inkl. afgift ekskl. moms
SluXX HP/ Agros Pro Sneglekorn/ATR Sneglekorn	3,0	7	4-5	30-40	36-38	144-190

REGLER

Flytning af målrettet efterafgrøder

Af planterådgiver Christina S. Jørgensen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har lempet kravene om at skulle ændre i fællesskemaet, hvis de målrettede efterafgrøder flyttes inden for et ID15-område. Det betyder, at hvis et ansøgt areal med målrettede efterafgrøder bliver flyttet til en eller flere marker indenfor det samme ID15-område, som tilsammen enten har samme størrelse eller er større, skal der ikke ske ændring i fællesskemaet. Flyttes de målrettede efterafgrøder i samme ID15-område til en eller flere marker, som tilsammen er mindre end det ansøgte, skal dette ændres i Fællesskemaet.

Husk underskrift på skema B1

Af planterådgiver Thomas Harbo

Når du afsætter husdyrgødning, skal du kunne dokumentere afsætningen. Dette gøres ved, at modtager kvitterer for den modtagne mængde på Skema B1 (Gødningskvittering).

Du bør sørge for at få modtagers kvittering, så snart husdyrgødningen er flyttet, mens begge parter endnu har i frisk erindring, hvor meget der er blevet flyttet eller udbragt. Desværre ser vi af og til også, at modtager i sit gødningsregnskab glemmer at indregne den modtagne mængde, hvor modtager af den ene eller anden grund ophører eller ikke længere står i "Register for gødningsregnskab". I denne situation kan det jo være vanskeligt efterfølgende at få en underskrift på skema B1, og så kan vi hos afgiver stå med en overgødskning eller brug af for mange DE, hvilket kan være meget svært at ændre på, "når skaden er sket".

Har du endnu ikke fået modtagers kvittering for den husdyrgødning, I flyttede i foråret, kan vi derfor kun opfordre til, at du får det gjort inden så længe. Så snart vi kommer på den anden side af sommerferien, begynder vi så småt at lave gødningsregnskaber og markplaner for 2018 og har så brug for at overførsler i 2017 er "lukkede og på plads".

Indberetning af videresalg af handelsgødning

Af planterådgiver Henning Frostholt (Kilde: SEGES)

Hvis du har videresolgt handelsgødning til andre landmænd, skal du inden 1. september indberette salget til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. Indberetningsfristen gælder oplysninger for den forudgående planperiode, som er 1. august 2016 til 31. juli 2017.

Gødningen regnes for handlet i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden 1. august til 31. juli. Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Hvis du videresælger kvælstofholdig gødning til andre virksomheder, har du pligt til at indberette salget til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, som bruger oplysningerne til at kontrollere, om jordbrugere har medtaget gødningen i gødningsregnskabet og til at fortrykke i jordbrugerens gødningsregnskab. Det er muligt at indberette gødningsleverancer løbende, og hvis der er fejl i indberetningen, kan de rettes frem til 1. september. Hvis en tilmeldt leverandør ikke har indberettet et videresalg af gødning inden fristen 1. september 2017, afmelder Landbrugs- og Fiskeristyrelsen leverandøren fra Registeret.

Tilmelding til Leverandørregister for gødningsleverancer

Hvis du ikke er tilmeldt Leverandørregisteret, skal du oprettes som leverandør. Du ansøger om tilmelding til Leverandørregister for gødningsleverancer via Tast selv-service. Her skal du benytte skemaet "Leverandørregister for gødningsleverancer". Det er vigtigt, at der er tilknyttet et gyldigt CVR-nr. til ansøgningsskemaet ved indsendelse. Du modtager en adgangskode, når du tilmelder dig registeret.

Vejledning om tilmelding til Leverandørregister for gødningsleverancer finder du her

Hvis du videresælger gødning til en person eller et firma, der ikke er med i Register for Gødningsregnskab - eller ikke er registreret hos SKAT, som gødningsleverandør, skal du være opmærksom på, at du skal betale 5 kr. pr. kg kvælstof i afgift. Afgiften skal betales til Skattecenter Skive inden den 15. i måneden efter fakturering af gødningsleverancen. Afgiften skal sælger opkræve hos køber.

VANDING

Vandingsbalance

[Link til vandbalancen](#)